

FX-ilma-aseiden käyttöohje

Copyright © 2013
Eräliike Riistamaa Oy

Sisältö

1	Takuu	3
2	Varoitukset	3
3	Käyttöohjeet	4
3.1	Ilmasäiliön täyttö	4
3.2	Varmistin	5
3.2.1	Varmistinvivun sijainti	5
3.2.2	Aseen ja liipasinmekanismin päästäminen vireestä	5
3.3	Lippaan täyttö	6
3.3.1	8 laukauksen rullalippaat	6
3.3.2	Jousitoimiset lippaat	7
3.4	Viritys ja lataus	8
3.4.1	Lippaaton pultilukko (esim. Typhoon)	8
3.4.2	Kertatuliaseet (rullalipas)	9
3.4.3	Kertatuliaseet (jousitoiminen lipas)	10
3.4.4	Puoliautomaattiset aseet	11
3.5	Ilmasäiliöt	12
3.5.1	Ilmasäiliön irrotus	12
3.5.2	Ilmasäiliön kiinnitys	13
3.6	Tehonvalitsin	13
4	Säädöt	14
4.1	Liipasimen säädöt	14
4.2	Perälevyn säätö	15
4.3	Poskipakan säätö	16
4.4	Latausliikkeen säätö	16
5	Erikoisominaisuudet	17
5.1	Lipaspidike	17
5.2	Varustekisko	17
6	Huolto ja ylläpito	17
6.1	O-renkaiden vaihto	17
6.2	Voiteluaineet	18
6.3	Puhdistus	18
6.4	Säilytys	18
6.5	Vianetsintä	19

1 Takuu

Kaikilla FX-ilma-aseilla on valmistajan myöntämä yhden vuoden takuu ostopäivästä alkaen valmistus- ja materiaalivirheiden varalta. Takuuasioissa ota yhteyttä jälleenmyyjääsi.

Mikäli aseeseen tulee vika takuuaikana, ota yhteyttä aseeseen jälleenmyyjään. Takuu ei kata ohjeiden vastaisesta käytöstä tai aseeseen purkamisesta syntyneitä mahdollisia vahinkoja.

Aseen saa purkaa vain valmistajan hyväksymä huoltoliike.

2 Varoitukset

Älä koskaan yritä purkaa asetta paineistettuna! Paineistetun aseeseen purkaminen voi johtaa henkilövahinkoihin tai vaurioittaa asetta!

- Älä laukaise asetta mikäli ilmasäiliö on tyhjä tai ilmasäiliötä ei ole asennettuna!
- Älä suuntaa asetta ihmisiä kohti tai anna kenenkään suunnata sitä sinua kohti!
- Käsittele asetta aina ikään kuin se olisi ladattu!
- Käsittele asetta niin, että se pysyy hallinnassasi vaikka kompastuisit.
- Ennen kuin laukaiset aseeseen, varmista, että tiedät mitä maalin takana ja ympäristössä on.
- Älä koskaan jätä ladattua asetta ilman valvontaa.
- Varo maaleja, joista voi syntyä kimmokkeita tai sirpaleita.
- Suosittelemme suojalasien käyttöä ilmasäiliötä täytettäessä.
- Ole huolellinen ja varovainen käyttäessäsi asetta.
- Tutustu aseeseen käyttöön liittyviin lakeihin ja määräyksiin, ja noudata niitä.
- Käytä asetta vastuullisesti!
- *Älä koskaan täytä asetta muulla kuin tavallisella ilmalla!*

3 Käyttöohjeet

3.1 Ilmasäiliön täyttö

Älä irroita paineistettua täyttöletkua aseesta! Tällöin täyttöadapterin tiivisteet rikkoutuvat. Vapauta aina ylipaine pumpun tai täyttölaitteen ilmausruuvista ennen kuin irrotat täyttöadapterin.

Useimpien asemallien mukana toimitetaan 1/8" BSP-kierteellä varustettu täyttöadapteri. Varmista, että pumpussa tai ilmalähteessä on sama kierre, ja liitä täyttöadapteri siihen.

Tarkista, että täyttöadapteri ja aseiden täyttöaukko ovat puhtaita. Kohtuullinen O-renkaiden voitelu soveltuvilla voiteluaineilla pidentää niiden käyttöikä.

Työnnä täyttöadapteri aseiden ilmasäiliön päässä olevaan täyttöaukkoon. Revolution-aseissa ja pumpputoimisissa Gladiator-aseissa täyttöaukko sijaitsee etutukin alla, ja aseiden viritysmekanismiin on oltava taka-asennossa.

400 cm³ ja 500 cm³ ilmasäiliöllä varustetuissa aseissa on useimmiten Mk.II -tyyppinen täyttöventtiili. Adapterissa on jousikuormitettu lukkorengas, joka lukitsee sen venttiiliin. Kiinnitä adapteri huolellisesti ja varmista, että se on täydellisesti lukittunut ennen täytön aloittamista.

Sulje täyttöletkun ilmaventtiili.

Täytä ase rauhallisesti maksimipaineeseen. Kerran laukeavien ja lippaallisten aseiden maksimipaine on 220 baaria. Puoliautomaattiasseiden maksimipaine on 200 baaria.

Seuraa painetta pumpun tai ilmalähteen mittarista, joka on yleensä tarkempi kuin aseiden oma painemittari. Aseiden painemittari on tarkoitettu täyttötarpeen arvioimiseen.

Mikäli käytät käsipumppua, pumpun vedenkerääjä on tyhjennettävä säännöllisin väliajoin pumppauksen aikana.

Jos haluat poistaa Revolution- tai Gladiator-aseen vireestä täytön jälkeen: pidä virityskammesta kiinni, vedä liipaisimesta ja vie virityskampi hitaasti etusentoon.

Täytä aseeseen vain kuivaa ilmaa! Älä missään tapauksessa täytä asetta hapella tai muulla kaasulla – se voi johtaa räjähdykseen!

3.2 Varmistin

Varmistin on päällä, kun varmistinvipu on taka-asennossa. Kun olet valmis laukaisemaan ase, käännä varmistinvipu etuasentoon.

3.2.1 Varmistinvivun sijainti

Oikealla puolella: kaikki mallit paitsi Monsoon (Typhoon- ja T12-malleissa varmistimena toimii lukon virityskampi. Varmistin on päällä, kun virityskampi on taka-asennossa alhaalla).

Vasemmalla puolella: Monsoon.

3.2.2 Aseen ja liipasinmekanismin päästäminen vireestä

Vedä virityskampi taka-asentoon ja pidä siitä kiinni. Vedä liipasimesta ja vie virityskampi hitaasti etuasentoon samalla kun pidät liipasinta painettuna.

Kuluminen, väärinkäyttö, lika tai korroosio saattavat vaikuttaa varmistinmekanismin toimintaan. Älä koskaan ole ta, että varmistinmekanismi kykenee täysin varmasti estämään ase laukeamisen vahingossa. Noudata aina myös muita varo-ohjeita varmistimen käytön lisäksi.

3.3 Lippaan täyttö

Lipas on mahdollista kiinnittää aseeseen vain yhdessä asennossa. Aseen takaa katsottuna lipas pyörii myötäpäivään.

3.3.1 8 laukauksen rullalippaat

Lippaan poistaminen aseesta: Käännä varmistinvipu varmistusasentoon ja/tai vedä virityskamppi taka-asentoon. Tämän jälkeen liu'uta lippaan vapautusvipua taaksepäin. Nyt lipas voidaan irrottaa.

Aseen päästäminen vireestä: ks. kohta 3.2.2

Lippaan kiinnittäminen aseeseen: Tutustu aluksi lippaan toimintaan kiinnittämällä se aseeseen tyhjänä.

- Käännä varmistinvipu varmistusasentoon ja vedä virityskammesta kunnes se lukittuu.
- Liu'uta lippaan vapautusvipu taka-asentoon.
- Aseta lipas koloonsa ja pidä sitä painettuna sormellasi samalla kun liu'utat lippaan vapautusvivun etuasentoon.
- Pyöritä lipasta myötäpäivään kunnes tunnet aseän pyöritysmekanismin tarttuvan siihen.

Luotien lataus lippaaseen: Lataa luodit lippaan takapuolelta. Paina luodit O-renkaiden läpi kunnes luodin takapinta on samassa tasossa lippaan pinnan kanssa.

Varo, ettet lyttää tai naarmuta luoteja, sillä se vaikuttaa tarkkuuteen.

Kun lipas on täytetty, kiinnitä se aseeseen. Työnnä virityskamppi etuasentoon. Tämä työntää ensimmäisen luodin aseän piippuun ja ase on valmis laukaistavaksi kun varmistin poistetaan.

Älä viritä asetta ennen kuin olet valmis laukaisemaan sen!

3.3.2 Jousitoimiset lippaat

Lippaan poistaminen aseesta: Käännä varmistinvipu varmistusasentoon ja/tai vedä virityskampi taka-asentoon. Lipas voidaan nyt irrottaa aseesta.

Aseen päästäminen vireestä: ks. kohta 3.2.2

Lippaan kiinnittäminen aseeseen: Tutustu aluksi lippaan toimintaan kiinnittämällä se aseeseen tyhjänä. Virityskampea ei voi työntää etuasentoon, jos lipas on tyhjä. Käännä varmistinvipu varmistusasentoon ja/tai vedä virityskampi taka-asentoon. Nyt lipas on mahdollista kiinnittää ja irrottaa.

Luotien lataus lippaaseen: Seuraa alla olevaa kuvasarjaa.

- Ota ensin lipas käteesi läpinäkymätön puoli itseesi päin ja käännä lippaan läpinäkyvää kantta myötöpäivään loppuun saakka (ensimmäinen kuva).

Aseta yksi luoti aukkoon perä edellä. Tämä ensimmäinen luoti lukitsee lippaan jousen. Varo, ettet lytistä tai naarmuta luotia, sillä se vaikuttaa tarkkuuteen.

- Käännä lipas ympäri niin, että läpinäkyvä kansi on itseäsi kohti.
- Käännä kantta myötöpäivään yksi kolo kerrallaan, ja aseta loput luodit lippaaseen läpinäkyvän kannen puolelta kärki edellä.
- Lukitse kansi alkuasentoon (viimeinen kuva). Lipas on nyt valmis kiinnitettäväksi aseeseen.

Älä käytä yli 16 grainin / 1,030 gramman painoisia luoteja Monsoonissa.

3.4 Viritys ja lataus

3.4.1 Lippaaton pulttilukko (esim. Typhoon)

Kun haluat asettaa luodin, vedä lukko virityskammesta taakse ja käännä kampi alas varmistusasentoon. Ota oikeankokoinen luoti ja työnnä se huolellisesti aseeseen piipun luotipesään.

Varo, ettet vahingoita luotia, sillä se saattaa vaikuttaa tarkkuuteen. Nosta virityskampi ylös, työnnä se eteen ja käännä takaisin alas. Ase on nyt viritetty ja laukaisuvalmis.

3.4.2 Kertatuliaseet (rullalipas)

- Vedä virityskampi/-kahva reippaasti taakse niin pitkälle kuin se kääntyy.
- Tällöin liipaisinkoneisto virittyy ja lipas asemoi luodin piippulinjalle.
- Työnnä virityskampi/-kahva eteen loppuun asti. Tämä työntää luodin piippuun ja ase on laukaisuvalmis.
- Toista jokaista laukausta varten kunnes lipas on tyhjä.

Jos et virittäessäsi vedä virityskampea taakse loppuun saakka, liipaisinkoneisto ei virity eikä asetta voi laukaista, vaikka piipussa onkin jo luoti. Jos näin käy, poista lipas ja ammu piipussa oleva luoti. Aloita sitten uudelleen alusta.

Älä toista latausliikettä ampumatta välillä! Jokainen latausliike työntää piippuun uuden luodin.

3.4.3 Kertatuliaseet (jousitoiminen lipas)

- Vedä virityskampi/-kahva reippaasti taakse niin pitkälle kuin se kääntyy.
- Tällöin liipaisinkoneisto virittyy ja lipas asemoi luodin piippulinjalle.
- Työnnä virityskampi/-kahva eteen loppuun asti. Tämä työntää luodin piippuun ja ase on laukaisuvalmis.
- Toista jokaista laukausta varten kunnes lipas on tyhjä.
- Lipas on suunniteltu siten, että sen tyhjennyttyä virityskampea ei enää voi työntää etuasentoon.

Jos et virittäessäsi vedä virityskampea taakse loppuun saakka, liipaisinkoneisto ei virity eikä asetta voi laukaista, vaikka piipussa onkin jo luoti. Jos näin käy, poista lipas ja ammu piipussa oleva luoti. Aloita sitten uudelleen alusta.

Älä toista latausliikettä ampumatta välillä! Jokainen latausliike työntää piippuun uuden luodin.

3.4.4 Puoliautomaattiset aseet

- Vedä virityskampi/-kahva reippaasti taakse niin pitkälle kuin se kääntyy.
- Tällöin liipaisinkoneisto virittyy ja lipas asemoi luodin piippulinjalle.
- Työnnä virityskampi/-kahva eteen loppuun asti. Tämä työntää luodin piippuun ja ase on laukaisuvalmis.
- Lipas on suunniteltu siten, että sen tyhjennyttyä ase ei enää virity.

Jos et virittäessäsi vedä virityskampea taakse loppuun saakka, liipaisinkoneisto ei virity eikä asetta voi laukaista, vaikka piipussa onkin jo luoti. Jos näin käy, poista lipas ja ammu piipussa oleva luoti. Aloita sitten uudelleen alusta.

3.5 Ilmasäiliöt

Tämä osio koskee ainoastaan irrotettavalla ilmasäiliöllä varustettuja malleja (Revolution ja 8 laukauksen lippaalla varustetut mallit).

3.5.1 Ilmasäiliön irrotus

Etusäiliö: Tartu ilmasäiliöön ja kierrä vastapäivään. Säiliössä on oltava irrotettaessa vähintään 100 baria painetta, muutoin säiliön päätykansi voi irrota. Irrotettaessa aseeseen ja säiliön välisestä tilasta karkaa pieni määrä paineilmaa.

Takasäiliö: Irrotus tapahtuu samoin kuin etusäiliön irrotus. Jos aseessa on sekä taka- että etusäiliö, säiliöt on kierrettävä irti vähän kerrallaan, vuorotellen. Tällöin molemmat venttiilit sulkeutuvat yhtäaikaaisesti, eikä painetta karkaa. Jos kierrät toisen säiliön kerralla kokonaan irti, jäljelle jääneen säiliön paine purkautuu aseeseen läpi.

3.5.2 Ilmasäiliön kiinnitys

Etusäiliö: Kierrä ilmasäiliö kiinni aseeseen myötäpäivään. Ole huolellinen, jotteivät kierteet vahingoitu.

Takasäiliö: Säiliö kiinnitetään samoin kuin etusäiliö. Jos aseessa on sekä taka- että etusäiliö, säiliöt kiinnitetään yksi kerrallaan. Kierrä ensimmäinen säiliö niin pitkälle, että tunnet venttiilin ottavan kiinni aseeseen vastinpintaan. Sen jälkeen kiinnitä toinen säiliö loppuun asti, ja lopuksi kiristä ensimmäinen säiliö.

3.6 Tehonvalitsin

8 laukauksen lippaalla varustetuissa kertatulimalleissa on kolmiasentoinen tehonvalitsin. Kukin askel vaikuttaa lähtönopeuteen noin 50 m/s (165 ft/s).

1. Etuasento: matala teho
2. Keski-asento: normaaliteho
3. Taka-asento: korkea teho

Varmista, että valitsinvipu on tarkasti jossakin näistä kolmesta asennosta ennen kuin laukailet aseeseen!

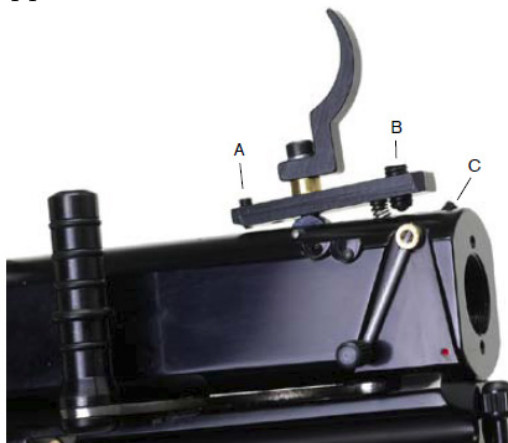
Huomaa: jos tehonvalitsinta ei ole käytetty vähään aikaan, sen siirtäminen saattaa vaatia hieman voimaa. Ammuttaessa tehonvalitsimesta saattaa puhaltaa jonkin verran ilmaa. Tämä on normaalia, eikä vaikuta aseeseen tai tarkkuuteen.

Joissakin malleissa (esimerkiksi Verminator) on aseeseen vasemmalla puolella pyöritettävä 2- tai 3-asentoinen tehonvalitsinkiekkö. Eri tehot on merkitty pisteillä: yksi piste tarkoittaa pienintä tehoa. Aseen saa laukaista vain, kun säätöpyörä on lukittuneena jonkin tehoasennon kohdalla.

4 Säädöt

4.1 Liipasimen säädöt

Kertalaukeavat ja lippaallisen kertatulen mallit:

A: etuvedon pituus

Säädön kääntäminen myötäpäivään vähentää etuvedon pituutta.

Kääntäminen vastapäivään lisää etuvedon pituutta.

Etuvedon säätäminen liian lyhyeksi estää laukaisukoneiston toiminnan.

Tarvittava työkalu: 1,5 mm kuusiokoloavain

B: takavedon ja laukaisuvastuksen säätö

Säädön kääntäminen myötäpäivään lisää laukaisuvastusta.

Kääntäminen vastapäivään vähentää laukaisuvastusta.

Tehtaan asetus laukaisuvastukselle on 0,5 - 0,8 kg.

Tarvittava työkalu: Uraruuvitaltta (varhaiset mallit) tai 2 mm kuusiokoloavain (uudemmat mallit)

C: varmistinkynnen säätö

Varmistinkynsi on säädettävä siten, että liipasinta ei voi vetää varmistimen ollessa päällä. Säädä niin kauas kuin mahdollista.

Mikäli varmistinkynttä ei säädetä aina liipasimen säätämisen jälkeen, varmistin ei välttämättä toimi.

Tarvittava työkalu: 1,5 mm kuusiokoloavan

4.2 Perälevyn säätö

Malli 16051: Löysää kuvassa näkyvä ruuvi, jolloin perälevyä on mahdollista siirtää. Kiristä haluttuun asentoon.

Tarvittava työkalu: uraruuvitaltta

Malli 11526: Perälevyssä on kaksi kuusiokoloruuvia, joiden löysäämisen jälkeen perälevyä on mahdollista siirtää. Kiristä haluttuun asentoon.

Huomaa: Synteettisellä tukilla varustetussa Cyclonessa on sama perälevy, mutta sitä ei ole mahdollista säätää.

Tarvittava työkalu: 3 mm kuusiokoloavain

4.3 Poskipakan säätö

Vain aseet, joissa on takailmasäiliö:

Löysää poskipakan yläosassa sijaitseva kuusiokoloruuvi, jolloin poskipakkaa on mahdollista siirtää ja kiertää. Kiristä haluttuun asentoon.

Tarvittava työkalu: 5 mm kuusiokoloavain

4.4 Latausliikkeen säätö

Cutlas ja Gladiator:

Palautusjousen voimaa on mahdollisesti säädettävä, kun asetta on käytetty jonkin aikaa tai jos käytät muita kuin FX-luoteja.

Jousen voima kasvaa kääntämällä kuusiokoloruuvia myötäpäivään.

Jousen voimaa vähennetään kääntämällä kuusiokoloruuvia vastapäivään.

Jos jousen voima on liian pieni, virityskampi ei palaudu kiinni saakka ja joudut sulkemaan sen käsin.

Jos jousen voima on liian suuri, virityskampi pomppaa takaisin ulos latausliikkeen jälkeen ja joudut sulkemaan sen käsin.

Tarvittava työkalu: 5 mm kuusiokoloavain

Revolution, kaliiperi 5.5:

Jos asennat Revolutioniin äänenvaimentimen, lataustehoa on alennettava. Tämä tapahtuu alentamalla latauskoneiston painetta kuvassa näkyvästä kuusiokoloruuvista. Ruuvi löytyy aseiden sivussa olevasta ilman pakoaukosta, ja sitä on mahdollista säätää kuuden kokonaisen kierroksen verran.

Mikäli latausteho on liian suuri, liipasinkoneisto kuuluu normaalia nopeammin. Mikäli latausteho on liian pieni, ase ei lataa laukauksen jälkeen.

Tarvittava työkalu: 2,5 mm kuusiokoloavain

5 Erikoisominaisuudet

5.1 Lipaspidike

Storm ja Cutlas synteettisellä tukilla:

Tukin sivussa on lieriönmuotoinen aukko varalippaille. Lippaat pysyvät paikallaan oman O-renkaansa ansiosta. Kun tarvitset lippaan, paina se aukon läpi ulos toiselta puolelta.

5.2 Varustekisko

Storm ja Cutlas synteettisellä tukilla:

Tukin etuosassa on Weaver-tyyppinen varustekisko, johon voit kiinnittää lisävarusteita, kuten valaisimen tai ammuntatuen.

6 Huolto ja ylläpito

6.1 O-renkaiden vaihto

Täyttöadapteri:

Täyttöadapterin O-renkaat on vaihdettava aika ajoin. Jos kuulet ilman vuotavan aseeseen ja täyttöadapterin välistä täytön aikana, O-renkaat on vaihdettava. Vaihda aina molemmat O-renkaat samaan aikaan.

8 laukauksen lippaat:

Luoteja paikallaan pitävä O-rengas kuuluu käytössä, ja se on vaihdettava aika ajoin. Mikäli aseeseen lukko muuttuu kankeakäyttöiseksi tai luodit putoavat lippaasta sitä täytettäessä, vaihda O-rengas.

6.2 Voiteluaineet

Yleistä:

Pidä ase puhtaana ja pyyhi se aika ajoin tavallisella aseöljyllä ja kankaalla.

Täyttöadapteri:

Öljyä ohuelti mineraaliöljyllä aika ajoin tai tarpeen mukaan.

8 laukauksen lippaat:

Öljyä ohuelti mineraaliöljyllä aika ajoin tai tarpeen mukaan.

Lukon pultti ja sivuvirityskammen liukupinta:

Voitele ohuelti Fuchs Renolit RHF-1:llä tai muulla soveltuvalla yleisvaseliinilla aika ajoin tai tarpeen mukaan.

Älä koskaan voitele tai suihkuta öljyä asean sisäisiin liikkuviin osiin. Tämä voi muuttaa asean tehon kontrolloimattomaksi tai aiheuttaa vuotoja. **Älä käytä liikaa voiteluaineita!**

6.3 Puhdistus

Yleistä:

Pidä ase puhtaana ja pyyhi se aika ajoin tavallisella aseöljyllä ja kankaalla.

Piippu:

Suosittellemme, että käytät aika ajoin puhdistustulppia. Ne voidaan ampua asean piipun läpi ilman vaaraa piipun vahingoittumisesta.

Älä koskaan käytä voimakkaita kemikaaleja tai vettä asean puhdistukseen.

6.4 Säilytys

Yleistä:

Säilytä ase kuivassa ja hämärässä. Pidä ilmasäiliössä 50-200 baaria painetta, kun asetta ei käytetä.

Älä säilytä asetta kosteissa tiloissa, sillä teräsosat saattavat ruostua.

Älä säilytä asetta kirkkaassa auringonvalossa, sillä se lyhentää O-renkaiden ikää.

Älä koskaan jätä luoteja aseeseen, kun se ei ole käytössä.

6.5 Vianetsintä

Tämä osio käsittelee vain yleisimpiä vikoja ja virhetoimintoja.

Vuodot:

Ongelma	Ratkaisu
Ilma vuotaa piipun läpi.	Pääventtiili on vaihdettava
Ilma vuotaa täyttöaukosta.	Täyttöventtiili on vaihdettava
Painemittarista vuotaa ilmaa.	Painemittari on vaihdettava
Joku muu	Ota yhteyttä jälleenmyyjään

Huono tarkkuus:

Mahdollinen syy	Ratkaisu
Luodit	Kokeile toisentyypisiä luoteja
Lipas	Tarkista lippaan toiminta, vaihda tarvittaessa
Äänenvaimennin	Poista ja kokeile ilman vaimenninta
Luodin syöttöaukon O-rengas	Tarkista O-rengas, vaihda tarvittaessa
Piipun tuki	Poista ja kokeile ilman
Matala ilmanpaine	Täytä ase
Joku muu	Ota yhteyttä jälleenmyyjään

Virhetoiminta:

Ongelma	Mahdollinen syy	Ratkaisu
Liipasin ei toimi	Kulunut liipasinkoneisto	Säädä, tarvittaessa vaihda
Ase ei laukea	Ilmasäiliössä ei painetta, tai ks. edellinen kohta	Täytä ase
Lipas ei pyöri	Lippaan siirtovipu voi olla taipunut	Tarvittaessa vaihda siirtovipu
Takailmasäiliö heiluu	Säiliön kiinnitys on löystynyt	Kiristettävä mitä pikimmin
Puoliautomaattiase ei lataa	Kulunut liipasinkoneisto	Säädä, tarvittaessa vaihda
	Liikaa painetta	Ammu muutama tyhjä laukaus ilman vähentämiseksi
Ei mikään näistä		Ota yhteyttä jälleenmyyjään